

Majandusolümpiaadi lõppvoor 2021

KÜSIMUSED

1. Milline järgnevaist on parim näide turule sisenemise tõkkest, mis annab ettevõttele monopoolse eelise oma toote müügiks?
toote kvaliteet
patent **1 punkt**
ettevõtte ülevõtmine laenukapitali abil
tooraine on kõigile kättesaadav
2. Mis alljärgnevast mõjutab kõige otsesemalt elektroonikatehase tööliste palka?
nõudmine arvutite järele ja töötaja tootlikkus **1 punkt**
ametiühingute palganõudmised
riigi alampalga seadused
autode hinnad
3. Majandusuudis: „Füüsilisel isikul ei ole kohustust end ettevõtjana registreerida ega pidada kulude ja tulude üle arvestust. Maksustatakse kogu teenitud tulu.“ Millise ettevõtluses tegutsemise vormiga on tegemist?
füüsilisest isikust ettevõtja ehk FIE
osaühing
ettevõtluskonto **1 punkt**
aktsiaselts
4. Kui tootmisvõimaluste kõver on lineaarne sirge, siis
kahe toote valmistamiseks kasutatavaid ressursse saab vabalt ümber paigutada; **2 punkti**
mõlemat toodet on võimalik toota rohkem;
neil toodetel on täpselt ühesugune müügihind;
mõlemad tooted rahuldavad tarbijate vajadusi täpselt ühtemoodi.
5. Milliste näidete puhul on majanduslikus mõttes tegemist positiivse välismõjuga?
Ettevõtte maksab jõulupreemiat.
Linnamesilased tolmendavad parkides lilli. **1 punkt**
Ettevõtte saastab oma tegevusega põhjavett.
Valitsus alandab tulumaksumäära.
6. Millisele valdkonnale keskendub Eesti vanim ühisrahastusplatvorm Hooandja?
äri-laenu ühisrahastusele
osaluspõhisele ühisrahastusele
vastastikusele laenamisele
annetustele või mitterahalisel tasul põhinevale ühisrahastusele **1 punkt**
7. Teenuste ja toodete kasutajakesksel arendamisel alustatakse
tarbijate vajaduste ja väärtuste selgitamisest **1 punkt**
kasutajale suunatud turundusstrateegia väljatöötamisest
uusimate tehnoloogiate otsingust
oskustööjõu otsingust
8. Mida toob kaasa kõrge inflatsioonitempo?
hindade kiire stabiliseerumise
intressimäärade alandamise
sissetulekute ebahühtlase jaotuse suurenemise **2 punkti**
raha väärtuse kasvu.
9. John Meynard Keynes on väitnud järgmist:
ühiskondlik heaolu on kõrge, kui kõik ajavad taga omakasu;
majandus kaldub ebastabiilsusele ja valitsuse sekkumine majandusellu on vajalik; **1 punkt**
majandus reguleerib kõige paremini ennast ise, ilma valitsuse sekkumiseta;
majanduses toimub pidev võitlus tootmistegurite omanike ja mitteomanike vahel.

10. Kui jäätisetootjad vähendavad pakkumist, ent nõudlus jäätise järele püsib muutumatuna, siis jäätise turuhind kasvab ja müügikogus väheneb; turuhind kahaneb ja müügikogus väheneb; turuhind kahaneb ja müügikogus kasvab; turuhind kasvab ja müügikogus ei muutu. **1 punkt**
11. Miks pööratakse makroökonomikas SKT arvutamisel tähelepanu varimajandusele? Kodused tööd nõuavad aega ja pingutust, ent taoliste teenuste osutamine on juba arvatud SKT hulka. Ebaseaduslik majandustegevus suurendab SKT-d. Taolise tegevuse tõttu toimub rahapesu ning hoogustub valeraha kasutamine. **Varimajanduses saadud tulu ja selle saamiseks kasutatud ressursid jäävad SKT arvestusest välja. 2 punkti**
12. Rahvamajanduse ühe perioodi statistilised andmed on järgmised (miljonit eurot):
Erasektori tarbimine ja investeeringud=3000
Valitsemissektori kulud=1000
Eksport=500
Import=1000
Kui suur on selle majanduse nominaalne SKT?
2500
3500
4500
5500 **2 punkti**
13. Pakkumist peetakse jäigaks, kui toote turuhinna 10-protsendilisele tõusule järgneb pakutava koguse kasv 5 %; järgneb nõudluse kasv 10 %; järgneb pakutava koguse kasv 15 %; nõudlus ei reageeri. **2 punkti**
14. Milline alljärgnevatest väidetest väliskaubanduse reguleerimise kohta on tõene? Tollimaks impordile on kasulik nii kodumaisele tootjale kui tarbijale. Impordikvoot on eelistatum meede kui tollimaks, sest mõju hinnale puudub. Kui majandus on piisavalt suur, parandab imporditollimaks tarbijate heaolu. **Kuulumine tolliliitu on riigile kasulik. 2 punkti**
15. Milline allolevatest väidetest aktsiate hinna kohta järelturul on tõene? Aktsia hind on väärtpaberite järelturul alati kõrgem, kui esmasel turul. Aktsia hind on väärtpaberite järelturul tavaliselt madalam, kui sama aktsia hind esmasel turul. Aktsia hind on väärtpaberite järelturul võrdne sama aktsia hinnaga esmasel turul. **Aktsia hind järelturul võib olla kõrgem või madalam sama aktsia hinnast esmasel turul. 2 punkti**
16. Millise majandusteooria koolkonna seisukohaks oli, et valitsusel oleks piisavalt tarkust jätta ettevõtlus omapäi? marksism
merkantilism
füsiokraadid
marginalism **2 punkti**
17. Milline on ettevõtte kõige likviidsem vara? kontorihoone kesklinnas
valmistoodang
välja laenatud raha
nõudehoius **1 punkt**
18. Milline alljärgnevatest väidetest on avalike hüviste (ühishüviste) kohta väär? **Ainult avaliku sektori ettevõtted toodavad avalikke hüviseid. 2 punkti**
Avalikud hüvised on tooted ja teenused, mida tarbitakse kollektiivselt ja mille jaotamiseks pole üldjuhul turgu vaja. Avaliku hüvise tarbimine ühe isiku poolt ei vähenda teistele isikutele tarbimiseks jäävat hüvise kogust. Tarbijate lisandumine ei tekita alati vajadust avaliku hüvise hulga suurendamiseks.
19. Milline alljärgnev sündmus iseloomustab struktuurset tööpuudust? Pangatöötaja lahkub töölt sooviga asuda elama maale.
Haljastustööline jääb talvel ilma tööta.
Hotellitöötaja kaotab koroonapandeemia tõttu töö.
Vajadus lüpsjate järele väheneb lüpsikarussellide kasutuselevõtu tõttu. 1 punkt

20. Milline järgnevatest ettevõtetest tegutseb pigem täieliku konkurentsi turul?
NasdaqTallinna börs 2 punkti
Baltika Grupp
Apollo Kino
Tallinna Vesi
21. Maksebilansist saab muuhulgas teada,
kui suured on ettevõtte varad ja võlad teatud ajahetkel;
kui palju on ettevõtte välismaale investeeritud;
kui palju on riigil võlgu;
kui palju on riik eksportinud. 2 punkti
22. Uudis 1. augustil 2019. a: „Eesti suurim meelelahutusettevõtte Apollo Group OÜ jätkab laienemist ja ostab Piano Group OÜ, mis omab Vapiano restorane Baltimaades ja Soomes”.
Millise liitumise kategooriaga oli tegemist?
vertikaalne liitumine
horisontaalne liitumine
konglomeraatliitumine 2 punkti
diagonaalne liitumine
23. Milline väide on tõene?
Absoluutne eelis saab olla ainult looduslik.
Absoluutne eelis saab olla ainult omandatud.
Absoluutne eelis avaldub võrdluses teise riigiga. 2 punkti
Absoluutset eelist pole tegelikult olemas, maailmas on kõik suhteline.
24. Milline järgnevatest probleemidest ei kuulu ärireeetika valdkonda?
Töötajad võtavad kontorist paberit oma tarbeks koju kaasa.
Lastele suunatud reklaamide tootmine.
Ettevõtte juht annab ainult oma sõbrannast töötajale teada eelseisvast koondamisest ettevõttes.
Mati müüb oma tuttavale defektse vinüülplaadi. 1 punkt
25. Inimkapitaliks nimetatakse
ettevõttes töötavate inimeste hulka;
inimestesse akumuleeritud teadmiste ja kutseoskuste rakendamist; 1 punkt
töäjõu alternatiivkulu;
töötaja valmistatud toodangu maksumust.
26. Mida suurem on kaudsete maksude osakaal kõikidest maksudest,
seda regressiivsem on maksusüsteem; 2 punkti
seda proportsionaalsem on maksusüsteem;
seda progressiivsem on maksusüsteem;
seda õiglasem on maksusüsteem.
27. Milline allolevatest väidetest ei vasta tõele?
Arenegumaade liidud on pigem suurendanud ebavõrdsust ja vastuolusid liikmesmaade vahel.
Väikeriik suudab enamasti toetada selliste tööstusharude arengut, kus tootmises ilmneb mastaabiefekt. 2 punkti
Tänapäeval kuulub enamik maailma arenenud riike ja arengumaid regionaalsetesse ühendustesse.
Majanduslikult integreerunud regioonides on vähem sisemisi konflikte.
28. Milline järgnevatest tehingutest EI kajastu Eesti maksebilansis?
Peenvilla import Inglismaalt, mille eest makstakse välisvaluutas.
Omniva AS-le laekub osutatud teenuse eest raha Tallinna Kaubamajalt. 2 punkti
Tagastamatu välisabi EL-st.
Hiinasse eksporditud toiduainete eest laekuv välisvaluuta.
29. Suvisel koolivaheajal töötas 16-aastane Katrin 2 kuud kohvikus abitöölisena. Tema brutopalk oli 600 eurot ning ta tegi raamatupidamisele avalduse maksuvaba tulu arvestamise kohta. Katrin esitas järgmisel aastal maksuametile tuludeklaratsiooni. Milline oli maksuameti otsus?
Katrin saab 36,16 eurot tulumaksu tagastust. 2 punkti
Maksuamet hooajatöölise tuludeklaratsioone ei arvesta.
Katrinil tuleb maksuametile 19,20 eurot juurde maksta.
Katrin saab tagasi tulumaksuvaba summa 500 eurot.

30. Milline alljärgnevatest on riiklik maks?

teekasutustasu

kohustuslik kogumispensioni makse

pakendiaktsiis

reklaamimaks

2 punkti

31. Millal on ettevõtjal kohustus end käibemaksukohustuslaseks registreerida?

Hetkest, mil maksustatav käive aasta algusest alates ületas 40 000 euro piiri.

2 punkti

Samal ajal äriühingu registreerimisega Äriregistris

Tagasiulatuvalt selle aasta algusest, mil maksustatav käive ületas käibemaksukohustuslaseks registreerimise piiri 40 000 eurot.

Hetkest, mil maksustatav käive aasta algusest alates ületas 16 000 euro piiri.